

ДО
РЪКОВОДИТЕЛ КАТЕДРА „ТУРИЗЪМ“

ДОКЛАД

ЗА РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ АНКЕТНИ ПРОУЧВАНИЯ ПО УЧЕБНА ДИСЦИПЛИНА „УЧЕБЕН СТАЖ ПО СПЕЦИАЛНОСТТА“ ЗА ПЕРИОДА 2018 – 2020 Г.

от ас. Надежда Костадинова – преподавател по учебната дисциплина „Учебен стаж по специалността“

Уважаеми доц. д-р Статов,

Във връзка с проучване мнението на потребители на кадри и студенти, стажуващи в туристически организации, предоставям на Вашето внимание обработени резултати от провеждани анкети за периода 2018 – 2020 г. (вкл.) Настоящата 2020/2021 учебна година е последната, в която се обучават студенти по предходен учебен план в ПН 3.9 „Туризъм“, което е удачен период да се преосмисли принципът на стажуването и практиките в специалността. Докладът се изготвя с цел да подпомогне адаптирането на практическото обучение към изискванията на работодатели и студенти. Той предоставя данни и анализи, които да послужат за основа на евентуални бъдещи промени, касаещи начина, методите и формата на провеждане на стажове и практики.

1. Анкета към работодатели за студентите от специалност "Туризъм" във връзка с провеждане на учебен стаж по специалността

Анкетата към потребителите на кадри се попълва от представители на фирма в туристическия сектор, в която е проведен стажът на студента. Фирмата е подбрана от самия обучаем и одобрена като подходящо място за провеждане на стаж по от преподавателите в разглежданата учебна дисциплина. Тя включва три въпроса, чиито отговор дава възможност на принципа на степенуването да се даде оценка от 1 до 5 (1-ниска, 2-средна, 3-добра, 4-мн.добра, 5-висока) относно:

- 1) теоретичната подготовка и компетентност на стажанта;
- 2) справянето на стажанта с конкретните задачи;
- 3) готовността на работодателите да наемат студент от специалност „Туризъм“ при ВТУ

Анкетата включва и два отворени въпроса:

- 4) Какви качества държите да притежават студентите/дипломанти от специалността?
- 5) Моля споделете вашето мнение, препоръки, становище относно кадрите на спец. „Туризъм“ на Великотърновския университет

Как оценявате теоретичната подготовка и компетентност на стажанта?

При отговорите на този въпрос се наблюдава най-ниска дадена оценка от потребителите на кадри 3 (добра) и най-висока 5 (висока) на базата на трите изследвани години. Преобладава броят дадени оценки 5, като 73% от респондентите са я посочили като отговор; 20% посочват оценка 4 (много добра), а 7% определят подготовката на студентите като добра (оценка 3).

Фигура 1. Оценка на теоретичната подготовка и компетентност на стажанта

Прави впечатление, че анкетираните през 2019 г., дали най-висока оценка са най-висок дял (78% от анкетираните).

До колко се справяше с конкретните задачи, които му поставяхте?

На този въпрос се срещат отговори от 3 (добра оценка) до 5 (висока оценка) като осезаемо преобладават най-високите оценки (80%). Фигура 2 представя дяловото разпределение на отговорите на този въпрос.

Фигура 2. Оценка за степента на справяне с поставените задачи на студентите

Само 3% дават оценка 3 (добра), а оценки 1 (ниска) и 2 (средна) липсват. Отново най-висок дял на най-висока оценка 5 се дава през 2019 г – близо 79% от респондентите.

Ако имате нужда от кадри във Вашата компания бихте ли наели студент от специалност "Туризм" при ВТУ?

На третият от затворения тип въпроси се среща най-висок дял положителни нагласи сред респондентите. Над 93% от потребителите на кадри са склонни да наемат студенти от специалността като дават оценка 5. 7% дават оценка 3. Оценките 4, 2, и 1 не се срещат сред отговорите.

Какви качества държите да притежават студентите/дипломанти от специалността?

След анализ на повторемостта на отговорите, може да се направи извод, че най-ценени от работодателите са качествата отговорност (11 пъти), лоялност/коректност (5 пъти), организираност (5 пъти). И трите спадат към т. нар „меки умения“ на обучаемите, които могат да се пренесат и в друг тип работна среда. Сред твърдите умения най-често срещаните отговори са „компютърна грамотност“ и „владееене на езици“

Моля, споделете Вашето мнение, препоръки, становище относно кадрите на спец. "Туризм" на ВТУ?

По-голямата част от респондентите дават отговори на този въпрос. Те могат да се окачествят по-скоро като положителни. Работодателите отново препоръчват придобитите теоретични познания да се обогатяват с чуждоезиково обучение. С по-голяма честота се среща, също така препоръката за засилване на практическото прилагане на наученото, по-добра свързаност между образование и бизнес, споменава се практиката за дуално обучение, изказват се препоръки за по-висока мотивация/целенасоченост на стажуващите. Може да се обобщи от отговорите, че потребителите на кадри намират стажуващите за достатъчно надеждни бъдещи служители.

2. Анкета към студентите по "Туризм" след проведен стаж по специалността

Анкетата към студентите цели да предостави тяхното виждане за стажа след неговото провеждане. Тя се състои от десет въпроса – 5 отворени и 5 затворени:

- 1) Име и фамилия на студента, курс, група
- 2) Проведеният стаж съответства ли на специалността която изучавате?
- 3) Наименование на фирмата където проведохте учебния си стаж
- 4) Позиция
- 5) Как намерихте това работно място?
- 6) Стажът беше ли полезен за вас?
 - 6.1. Ако е “да”, с какво?
 - 6.2. Ако е “не”, какво ви затрудни?
- 7) Лесно ли се адаптирахте към работната среда?

- 8) Съответства ли теоретичната ви подготовка на изискванията на практическата дейност?
- 9) Видяхте ли нещо ново във фирмата, което би могло да се добави към програмата на обучение?
- 10) Препоръки към Университета?

На анализ подлежат всичките пет затворени въпроса - №2, 6, 6.1, 7, 8, както и три от отворените - №4, 9,10

Проведеният стаж съответства ли на специалността която изучавате?

Срещат се два от дадените пет възможност за отговор, като 80% от студентите посочват отговор „да“, а 20% - отговор „по-скоро да“. Това показва, че много голяма част от туристическите компании са били подходящ избор за провеждане на учебния стаж. Отговорите „не мога да преценя“, „по-скоро не“ и „не“ не се срещат в нито една от анкетите.

Стажът беше ли полезен за вас? Ако е „да“ с какво?

На този въпрос се наблюдава още по-голяма категоричност – фигура 3. 97% от студентите считат, че стажът е бил полезен за тях. Резултатът идва да покаже, че тази учебна дисциплина е изключително полезна за обучаемите и има своето място в учебните планове на специалността.

Фигура 3. *Полезност на стаж за студентите по туризъм*

Фигура 4. *Израз на полезността на стаж*

Най-висок процент – 36% считат, че стажът е бил полезен за тях, тъй като е усъвършенствал практическите им умения. 33% отговарят, че той е полезен заради придобитите нови знания, а 31% - заради развитието на личностните им качества.

Съответства ли теоретичната ви подготовка на изискванията на практическата дейност?

На този въпрос се срещат разнообразни отговори, изобразени на фигура 5.

Фигура 5. Съответствие на теоретична подготовка спрямо практическа дейност

По-голямата част от студентите дават положителни отговори на този въпрос – 85%. Все пак 15% не са съвсем сигурни, че има такова съответствие. Това налага преосмисляне на включените теоретични дисциплини в учебните планове и адаптирането им за приложение в практиката на туристическия бизнес.

Видяхте ли нещо ново във фирмата, което би могло да се добави към програмата на обучение?

По-голямата част от студентите, които предоставят анкетата не дават отговор на този въпрос. Все пак има студенти, които споделят, че им е било полезно да се запознаят с видове резервационни системи, които туристическите организации са внедрили в практиката си. Споделя се, също така ценността на историческите познания за практиката на екскурзоводството, както и работата с документация.

Препоръки към университета?

На този отворен въпрос впечатление прави преобладаващото мнение на студентите, че са необходими повече практически обучения. Също така, студентите изискват Университетът да предоставя възможности на обучаемите за такива стажове. Желанието им е да трупат опит и умения по време на следването си в подходящи за стажуване туристически предприятия. Препоръката да се предлага изучаване на повече езици се среща и в отговорите на този въпрос. Забелязано е съмнението, че с труда на стажантите работодателите лесно могат да злоупотребят.

Изводи и обобщения от направеното анкетиране

На база на проведените анкети могат да се изведат следните твърдения:

1. Работодателите в туризма виждат потенциал и достатъчно меки умения у стажуващите в техните организации;
2. Работодателите в туризма считат, че теоретичната подготовка трябва да се допълва от адекватна практическа приложимост на познанията;

3. Работодателите в туризма високо ценят отговорни, лоялни и мотивирани за развитие служители, които владеят чужди езици
4. Стажантите считат за абсолютно необходимо провеждането на учебни стажове и ги оценяват високо;
5. Стажантите желаят повече практики и предложени от Университета фирми, в които да се провеждат стажовете им;
6. Стажантите оценяват високо усъвършенстването на практическите си умения по време на стажовете

Препоръки

След извършения анализ на двете анкети като препоръки могат да се изведат:

1. Завишения дял на практическите учебни дисциплини в общия хорариум следва да се използва целесъобразно за връзка с туристическия бизнес;
2. Може да се работи в посока поддържане на по-тесни взаимоотношения с работодателските организации в туризма с цел предложения за стажове с конкретни работодатели, както и наблюдение на процеса от страна на преподавателите, за да се избегнат злоупотреби с труда на стажуващите;
3. Учебният теоретичен материал следва да бъде с конкретна практическа приложимост;
4. Следва да се търси още по-интегрирано присъствие на потребителите на кадри в обучителния процес под разнообразни форми (лекторство, възлагане на задачи от реалния бизнес, оценяване и др.)

29.05.2020 г.

Изготвил доклада: ас. Надежда Костадинова